

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a noua)

25 octombrie 2018*

„Trimitere preliminară – Contracte de achiziții publice de material și de dispozitive medicale de diagnostic – Directiva 2014/24/UE – Articolul 42 – Atribuire – Marjă de apreciere a autorității contractante – Formulare detaliată a specificațiilor tehnice”

În cauza C-413/17,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei), prin decizia din 30 iunie 2017, primită de Curte la 10 iulie 2017, în procedura inițiată de

„Roche Lietuva” UAB

cu participarea:

Kauno Dainavos poliklinika VšĮ,

CURTEA (Camera a noua),

compusă din doamna K. Jürimäe, președinte de cameră, și domnii E. Juhász (raportor) și C. Vajda, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru „Roche Lietuva” UAB, de G. Balčiūnas și de K. Karpickis, avokatai;
- pentru Kauno Dainavos poliklinika VšĮ, de K. Laurynaitė și de J. Judickienė, avokatai;
- pentru guvernul lituanian, de D. Kriaučiūnas, de K. Dieninis și de D. Stepanienė, în calitate de agenți;
- pentru guvernul elen, de M. Tassopoulou, de A. Magrippi și de K. Georgiadis, în calitate de agenți;
- pentru guvernul italian, de G. Palmieri, în calitate de agent, asistată de S. Fiorentino, avvocato dello Stato;

* Limba de procedură: lituaniana.

– pentru Comisia Europeană, de A. Steiblytė și de P. Ondrůšek, în calitate de agenți,
având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatului general,
pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește printre altele interpretarea articolelor 2 și 23 din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii (JO 2004, L 134, p. 114, Ediție specială, 06/vol. 8, p. 116), precum și a anexei VI la aceasta.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unei proceduri inițiate de „Roche Lietuva” UAB, ofertant exclus dintr-o procedură de atribuire a unui contract de achiziții publice organizată de Kauno Dainavos poliklinika VŠĮ, policlinică publică cu sediul în Kaunas (Lituania) (denumită în continuare „policlinica Dainava din Kaunas”), în legătură cu specificațiile tehnice ale acestui contract.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

- 3 Directiva 2004/18 a fost abrogată, începând de la 18 aprilie 2016, prin Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18 (JO 2014, L 94, p. 65), potrivit articolului 91 primul paragraf din această din urmă directivă.
- 4 Potrivit considerentului (74) al Directivei 2014/24:

„(74) Specificațiile tehnice stabilite de achizitorii publici trebuie să permită ca achizițiile publice să fie deschise concurenței și să îndeplinească obiectivele de sustenabilitate. În acest scop, ar trebui să fie posibilă prezentarea unor oferte care să reflecte diversitatea soluțiilor tehnice, a standardelor și a specificațiilor tehnice de pe piață, inclusiv a celor definite pe baza criteriilor de performanță legate de ciclul de viață și de sustenabilitatea procesului de producție a lucrărilor, a produselor și a serviciilor.

Prin urmare, specificațiile tehnice ar trebui elaborate în așa fel încât să se evite restrângerea în mod artificial a concurenței prin cerințe care favorizează un anumit operator economic, în sensul că preiau caracteristicile esențiale ale produselor, serviciilor sau lucrărilor oferite în mod obișnuit de acel operator economic. Elaborarea specificațiilor tehnice în termeni de cerințe de performanță și funcționale permite, în general, îndeplinirea acestui obiectiv în cel mai bun mod posibil. Cerințele funcționale și de performanță sunt, de asemenea, mijloace adecvate de favorizare a inovării în achizițiile publice și ar trebui să fie utilizate la o scară cât mai largă cu putință. În cazul în care se face trimitere la un standard european sau, în absența acestuia, la un standard național, ofertele care au la bază soluții echivalente ar trebui să fie luate în considerare de către autoritățile contractante. Responsabilitatea de a face dovada echivalenței cu eticheta solicitată ar trebui să revină operatorului economic.

[...]”

5 Articolul 18 alineatul (1) din această directivă, intitulat „Principii aplicabile achizițiilor”, prevede:

„Autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.

Conceptul achiziției nu se poate face cu intenția de excludere a acestora din domeniul de aplicare al prezentei directive sau restrângerea artificială a concurenței. Se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care conceptul achiziției este făcut cu intenția favorizării sau dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici.”

6 Articolul 42 din directiva menționată, intitulat „Specificații tehnice”, prevede:

„(1) Specificațiile tehnice definite la punctul 1 din anexa VII sunt stabilite în documentele achiziției. Specificația tehnică descrie caracteristicile pe care trebuie să le întrunească lucrările, serviciile sau produsele.

Caracteristicile respective se pot referi, de asemenea, la procesul sau metoda specifică de producție sau de execuție a lucrărilor, furnizare a produselor sau prestare a serviciilor solicitate sau la un proces specific pentru o altă etapă a ciclului de viață al acestora chiar și în cazul în care astfel de factori nu fac parte din structura lor materială, cu condiția să aibă legătură cu obiectul contractului și să fie proporționale cu valoarea și obiectivele acestuia.

[...]

(2) Specificațiile tehnice permit accesul egal al operatorilor economici la procedura de achiziție și nu au efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice.

(3) Fără a aduce atingere normelor tehnice obligatorii de la nivel național, în măsura în care sunt compatibile cu legislația Uniunii, specificațiile tehnice se formulează în unul dintre următoarele moduri:

(a) în termeni de performanțe sau de cerințe funcționale, incluzând caracteristici de mediu, cu condiția ca parametrii să fie suficient de exacti pentru ca ofertanții să poată stabili obiectul contractului și pentru ca autoritățile contractante să poată atribui contractul;

(b) făcând trimitere la specificații tehnice și, în ordinea preferinței, la standardele naționale care transpun standarde europene, la evaluări tehnice europene, specificații tehnice comune, standarde internaționale, alte sisteme de referință tehnice instituite de către organismele de standardizare europene sau – în lipsa oricăror dintre acestea – la standarde naționale, la acorduri tehnice naționale sau specificații tehnice naționale referitoare la proiectarea, calcularea și execuția lucrărilor și la utilizarea produselor; fiecare trimitere este însoțită de mențiunea «sau echivalent»;

(c) în termeni de performanțe sau de cerințe funcționale, prevăzute la litera (a), făcând trimitere la specificațiile tehnice menționate la litera (b) ca mijloc de prezumție a conformității cu respectivele performanțe sau cerințe funcționale;

(d) făcând trimitere la specificațiile tehnice menționate la litera (b) pentru unele caracteristici și făcând trimitere la performanțele sau cerințele funcționale menționate la litera (a) pentru alte caracteristici.

(4) Cu excepția cazului în care acest lucru este justificat de obiectul contractului, specificațiile tehnice nu precizează un anumit producător, o anumită origine sau un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic și nici nu se referă la o marcă, la un brevet, la un tip, la o origine sau la o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau

eliminarea anumitor întreprinderi sau produse. Această mențiune sau trimitere este autorizată, cu titlu excepțional, în cazul în care nu este posibilă o descriere suficient de exactă și de inteligibilă a obiectului contractului în conformitate cu alineatul (3). Mențiunea sau trimiterea respectivă este însoțită de cuvintele «sau echivalent».

[...]”

- 7 Anexa VII la Directiva 2014/24, intitulată „Definiția anumitor specificații tehnice”, prevede la punctul 1:

„În aplicarea prezentei directive:

1. «specificație tehnică» înseamnă:

(a) [...]

(b) în cazul contractelor de achiziții publice de produse sau de servicii, o specificație menționată într-un document pentru a defini caracteristicile pe care trebuie să le aibă un produs sau serviciu, precum nivelurile de calitate, nivelurile de performanță ecologică, proiectarea pentru toate tipurile de utilizări (inclusiv accesul pentru persoanele cu dizabilități) și evaluarea conformității, performanțele, utilizarea produsului, siguranța sau dimensiunile acestuia, inclusiv cerințele aplicabile produsului în ceea ce privește denumirea sub care este comercializat, terminologia, simbolurile, testările și metodele de testare, ambalarea, marcarea și etichetarea, instrucțiunile de utilizare, procesele și metodele de producție în toate etapele ciclului de viață al bunului sau al serviciului, precum și procedurile de evaluare a conformității.”

Dreptul lituanian

- 8 Articolele 2 și 23 din Directiva 2004/18, precum și anexa VI la aceasta au fost transpuse în dreptul lituanian prin articolele 3 și 25 din Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (Legea lituaniană privind achizițiile publice), precum și prin anexa 3 la aceasta. În ceea ce privește Directiva 2014/24, transpunerea acesteia a fost realizată prin Legea XIII-327 din 2 mai 2017. Această lege a intrat în vigoare la 1 iulie 2017.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 9 Reiese din dosarul de care dispune Curtea că, la 22 iunie 2016, policlinica Dainava din Kaunas a publicat o cerere de ofertă deschisă, intitulată „Închiriere de echipamente medicale de diagnostic în laborator și achiziționarea serviciilor și a materialului pentru a asigura buna funcționare a acestora”. Această cerere de ofertă era alcătuită din 13 loturi. Valoarea părții din cererea de ofertă în discuție în litigiul principal se ridică la 250 000 de euro.
- 10 La 4 iulie 2016, Roche Lietuva a susținut, în cadrul unei reclamații, că specificațiile tehnice prevăzute în anexa nr. 1 la caietul de sarcini al contractului în cauză limitau în mod nejustificat concurența dintre furnizori, ca urmare a specificității lor ridicate, și că acestea erau, în realitate, adaptate la caracteristicile produselor unor anumiți producători de analizoare de sânge. Policlinica Dainava din Kaunas, printr-o decizie din 14 iulie 2016, a modificat anumite dispoziții ale specificațiilor tehnice.
- 11 La 28 iulie 2016, nefiind mulțumită de aceste modificări aduse ca urmare a reclamației sale, Roche Lietuva a introdus o acțiune în fața instanțelor naționale.

- 12 Atât instanța de prim grad de jurisdicție, cât și instanța de apel, sesizate de Roche Lietuva, au respins acțiunile formulate de această societate la 6 octombrie, respectiv la 14 decembrie 2016, printre altele pentru motivele, pe de o parte, că policlinica Dainava din Kaunas a utilizat în mod corect puterea sa de apreciere la stabilirea specificațiilor tehnice detaliate având în vedere cerințele sale bazate pe calitatea analizelor și protecția sănătății persoanelor și, pe de altă parte, că reclamanta din litigiul principal nu a demonstrat că procedura de cerere de ofertă în cauză era adaptată la dispozitive sau la producători specifici.
- 13 La 28 decembrie 2016, policlinica Dainava din Kaunas a revocat cererea de ofertă în cauză, ca urmare a unei cereri în acest sens a Viešųjų pirkimų tarnyba (Autoritatea în domeniul Achizițiilor Publice, Lituania), întrucât această autoritate a constatat încălcarea unor dispoziții aplicabile, altele decât cele indicate în cererea de decizie preliminară.
- 14 La 17 ianuarie 2017, Roche Lietuva a declarat recurs la Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei), care a examinat această cauză la 17 mai 2017. Printr-o ordonanță din 19 iunie 2017, instanța menționată a decis *ex officio* redeschiderea procedurii. Aceasta a informat părțile cu privire la intenția sa de a depăși limitele recursului și le-a invitat pe acestea, precum și Autoritatea în domeniul Achizițiilor Publice să prezinte observații cu privire la prevederile caietului de sarcini care nu stabileau cerințele privind serviciile (analize medicale), ci pe cele privind materialul necesar pentru prestarea acestor servicii.
- 15 Instanța de trimitere ridică problema limitelor marjei de apreciere a unei autorități contractante, precum pârâta din litigiul principal, în ceea ce privește stabilirea, în cererea de ofertă, a caracteristicilor specifice ale unor materiale medicale care urmează să fie achiziționate, atunci când aceasta nu urmărește să dispună de ele în scop autonom, ci ca mijloc pentru a efectua analize medicale. În această privință, instanța menționată ridică problema dacă autoritatea contractantă ar îndeplini cerințele legale în cazul în care funcționarea unui dispozitiv ar fi definită ca o cerință funcțională, care nu este legată de funcționarea izolată sau de caracteristicile acestui dispozitiv, ci de rezultatul acestei funcționări, în special în ceea ce privește rapiditatea sau fiabilitatea analizelor, precum și metodele utilizate.
- 16 În aceste condiții, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Curtea Supremă a Lituaniei) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Dispozițiile articolelor 2 și 23 din Directiva 2004/18 și cele ale anexei VI la aceasta (împreună sau separat, dar fără limitare la acestea) trebuie interpretate și înțelese în sensul că, în cazul în care o autoritate contractantă – o instituție medicală – intenționează să achiziționeze produse (dispozitive și materiale medicale de diagnostic) sau drepturi specifice asupra unor astfel de produse prin intermediul unei proceduri de achiziții publice, astfel încât să poată asigura efectuarea de analize medicale în regim propriu, puterea sa de apreciere include dreptul de a stabili doar condițiile specificațiilor tehnice referitoare la bunuri care nu descriu în mod izolat caracteristicile (tehnice) de funcționare și caracteristicile (funcționale) de utilizare individuale ale diferitor dispozitive și/sau mijloace, ci care definesc parametrii calitativi ai analizelor medicale care trebuie efectuate și performanța laboratorului de analize, conținutul acestora necesitând descriere separată în specificațiile procedurii de achiziții publice în cauză?”

Observații introductive

- 17 Instanța de trimitere face referire, în întrebarea sa, la anumite dispoziții ale Directivei 2004/18. În ceea ce privește aplicabilitatea *ratione temporis* a acestei directive, trebuie arătat că anunțul de participare în discuție în litigiul principal a fost publicat la 22 iunie 2016, adică după data la care abrogarea respectivei directive a produs efecte, această dată fiind stabilită la 18 aprilie 2016 în temeiul articolului 91 primul paragraf din Directiva 2014/24.

- 18 Or, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, directiva aplicabilă este, în principiu, cea în vigoare la momentul la care autoritatea contractantă alege tipul de procedură pe care o va urma și soluționează definitiv problema dacă există sau nu există obligația de a asigura în prealabil condiții concurențiale pentru atribuirea unui contract de achiziții publice (Hotărârea din 14 septembrie 2017, Casertana Costruzioni, C-223/16, EU:C:2017:685, punctul 21 și jurisprudența citată).
- 19 Trebuie adăugat că articolele 2 și 23 din Directiva 2004/18 au fost în esență reluate la articolul 18 alineatul (1), respectiv la articolele 42-44 din Directiva 2014/24. Conținutul anexei VI la Directiva 2004/18 a fost reluat în esență în anexa VII la Directiva 2014/24. Condițiile aplicabile specificațiilor tehnice care definesc caracteristicile necesare ale lucrărilor, ale serviciilor sau ale bunurilor care fac obiectul unui contract sunt reglementate în special la articolul 42 din această din urmă directivă.
- 20 Rezultă că este necesar să se interpreteze dispozițiile pertinente din Directiva 2014/24, pentru a oferi un răspuns util instanței de trimitere.

Cu privire la întrebarea preliminară

- 21 Având în vedere cele de mai sus, trebuie să se considere că, prin intermediul întrebării formulate, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească în ce măsură, în aplicarea articolelor 18 și 42 din Directiva 2014/24, precum și a principiilor egalității de tratament și proporționalității, o autoritate contractantă, la stabilirea specificațiilor tehnice ale unei cereri de ofertă privind achiziționarea de produse medicale, trebuie să acorde importanță caracteristicilor individuale ale aparatelor sau rezultatului funcționării acestor aparate.
- 22 Cu titlu introductiv, Comisia Europeană ridică problema admisibilității acestei întrebări având în vedere faptul că procedura de cerere de ofertă care face obiectul litigiului principal a fost revocată, astfel încât respectiva întrebare ar avea un caracter ipotetic.
- 23 Trebuie amintit în această privință că, în temeiul unei jurisprudențe constante a Curții, în cadrul procedurii prevăzute la articolul 267 TFUE, numai instanța națională sesizată cu soluționarea litigiului și care trebuie să își asume răspunderea pentru hotărârea judecătorească ce urmează a fi pronunțată are competența să aprecieze, luând în considerare particularitățile cauzei, atât necesitatea, cât și relevanța întrebărilor pe care le adresează Curții. În consecință, din moment ce întrebările adresate privesc interpretarea dreptului Uniunii, Curtea este, în principiu, obligată să se pronunțe. Astfel, în cadrul procedurii de cooperare dintre Curte și instanțele naționale instituite la articolul 267 TFUE, întrebările privind dreptul Uniunii beneficiază de o prezumție de relevanță. Curtea nu poate refuza să se pronunțe asupra unei întrebări preliminare adresate de o instanță națională, în sensul articolului respectiv, decât atunci când în special cerințele privind conținutul cererii de decizie preliminară care figurează la articolul 94 din Regulamentul de procedură al Curții nu sunt respectate sau atunci când este evident că interpretarea sau aprecierea validității unei norme de drept al Uniunii, solicitată de instanța națională, nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul litigiului principal ori atunci când problema este de natură ipotetică (Hotărârea din 25 iulie 2018, Confédération paysanne și alții, C-528/16, EU:C:2018:583, punctele 72 și 73 și jurisprudența citată).
- 24 În speță, instanța de trimitere a furnizat în cererea de decizie preliminară mai multe motive care indicau rațiunile pentru care, în pofida faptului că procedura de cerere de ofertă în discuție în litigiul principal a fost revocată, persista, potrivit dreptului național, un interes juridic pentru soluționarea litigiului principal. În aceste condiții, este necesar să se constate că întrebarea adresată nu trebuie considerată ca fiind de natură ipotetică și trebuie, în consecință, să fie considerată admisibilă.

- 25 Cu privire la fond, potrivit articolului 42 alineatul (1) primul paragraf din Directiva 2014/24, specificațiile tehnice definite la punctul 1 din anexa VII la această directivă sunt stabilite în documentele achiziției și descriu caracteristicile pe care trebuie să le întrunească lucrările, serviciile sau produsele.
- 26 În temeiul articolului 42 alineatul (3) din această directivă, specificațiile tehnice pot fi formulate în mai multe moduri, fie în termeni de performanțe sau de cerințe funcționale, fie făcând trimitere la specificații tehnice și, în ordinea preferinței, la standardele naționale care transpun standarde europene, la evaluări tehnice europene, la specificații tehnice comune, la standarde internaționale, la alte sisteme de referință tehnice instituite de către organismele de standardizare europene sau, în lipsa oricăror dintre acestea, la standarde naționale, la acorduri tehnice naționale sau la specificații tehnice naționale referitoare la proiectarea, la calcularea și la execuția lucrărilor și la utilizarea produselor, fie printr-o combinație a acestor două modalități.
- 27 În această privință, trebuie să se constate că articolul 42 alineatul (3) menționat, în măsura în care prevede că specificațiile tehnice trebuie să fie formulate în termeni de performanțe sau de cerințe funcționale suficient de exacte sau făcând trimitere la specificații tehnice și la diferite standarde, nu exclude în niciun caz ca, în cadrul unei cereri de ofertă privind produse medicale destinate efectuării de analize medicale, să fie precizate caracteristici de funcționare și de utilizare a dispozitivelor și a mijloacelor individuale solicitate.
- 28 Pe de altă parte, trebuie să se observe, pe de o parte, că textul articolului 42 alineatul (3) din Directiva 2014/24 nu stabilește o ierarhie între metodele de formulare a specificațiilor tehnice și nu acordă vreo prioritate uneia dintre aceste metode.
- 29 Pe de altă parte, din această dispoziție reiese că reglementarea Uniunii privind specificațiile tehnice recunoaște o largă marjă de apreciere autorității contractante în cadrul formulării specificațiilor tehnice ale unui contract.
- 30 Această marjă de apreciere este justificată de faptul că autoritățile contractante sunt cele care cunosc cel mai bine produsele de care au nevoie și sunt cele mai în măsură să stabilească cerințele care trebuie îndeplinite pentru a obține rezultatele dorite.
- 31 Cu toate acestea, Directiva 2014/24 stabilește anumite limite pe care autoritatea contractantă trebuie să le respecte.
- 32 Printre altele, la articolul 42 alineatul (2) din Directiva 2014/24 se impune ca specificațiile tehnice să permită accesul egal al operatorilor economici la procedura de achiziție și să nu aibă efectul de a crea obstacole nejustificate în calea deschiderii către concurență a achizițiilor publice.
- 33 Această cerință concretizează, în scopul formulării specificațiilor tehnice, principiul egalității de tratament care figurează la articolul 18 alineatul (1) primul paragraf din directiva menționată. Potrivit acestei dispoziții, autoritățile contractante îi tratează pe operatorii economici în mod egal și fără discriminare și acționează într-o manieră transparentă și proporționată.
- 34 Astfel cum Curtea a statuat deja, principiile egalității de tratament, nediscriminării și transparenței au o importanță crucială în ceea ce privește specificațiile tehnice, având în vedere riscurile de discriminare legate fie de alegerea acestora, fie de modul lor de formulare (a se vedea, în ceea ce privește Directiva 2004/18, Hotărârea din 10 mai 2012, Comisia/Țările de Jos, C-368/10, EU:C:2012:284, punctul 62).

- 35 În plus, se precizează la articolul 18 alineatul (1) al doilea paragraf din Directiva 2014/24 că o achiziție nu poate fi concepută cu intenția de excludere a acesteia din domeniul de aplicare al directivei menționate sau de restrângere artificială a concurenței și că se consideră că se restrânge artificial concurența în cazul în care achiziția este concepută cu intenția favorizării sau a dezavantajării nejustificate a anumitor operatori economici.
- 36 În aceeași ordine de idei, considerentul (74) al Directivei 2014/24 enunță că specificațiile tehnice ar trebui „elaborate în așa fel încât să se evite restrângerea în mod artificial a concurenței prin cerințe care favorizează un anumit operator economic, în sensul că preiau caracteristicile esențiale ale produselor, serviciilor sau lucrărilor oferite în mod obișnuit de acel operator economic”. Astfel, tot potrivit acestui considerent, „ar trebui să fie posibilă prezentarea unor oferte care să reflecte diversitatea soluțiilor tehnice, a standardelor și a specificațiilor tehnice de pe piață”.
- 37 Respectarea acestor cerințe este cu atât mai importantă atunci când, precum în speță, specificațiile tehnice care figurează în caietul de sarcini al unui contract de achiziții sunt formulate în mod deosebit de detaliat. Astfel, cu cât specificațiile tehnice sunt mai detaliate, cu atât este mai important riscul ca produsele unui anumit producător să fie favorizate.
- 38 Desigur, după cum rezultă din articolul 42 alineatul (4) din Directiva 2014/24, este posibil, cu titlu excepțional, în cazul în care nu este posibil să se furnizeze o descriere suficient de precisă și de inteligibilă a obiectului contractului de achiziții publice în conformitate cu articolul 42 alineatul (3) din această directivă, să se facă referire la un anumit producător, la o anumită origine sau la un anumit procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate de un anumit operator economic ori la o marcă sau la un brevet, în măsura în care obiectul contractului justifică acest lucru, iar condițiile stabilite în acest scop de Directiva 2014/24 sunt respectate, în special ca o astfel de referire să fie însoțită, în documentele contractului de achiziții publice, de termenii „sau echivalent”. Cu toate acestea, având în vedere natura derogatorie a acestei dispoziții, condițiile în care autoritatea contractantă poate utiliza o asemenea posibilitate trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte.
- 39 Astfel, potrivit jurisprudenței în domeniul contractelor de achiziții publice de bunuri, faptul de a nu adăuga mențiunea „sau echivalent” după desemnarea, în caietul de sarcini, a unui produs determinat poate nu numai să descurajeze operatorii economici care utilizează sisteme similare acestui produs să participe la cererea de ofertă, ci și să împiedice fluxul de importuri în comerțul transfrontalier în Uniune, rezervând piața doar acelor furnizori care își propun să utilizeze produsul indicat în mod specific (a se vedea în acest sens Ordonanța din 3 decembrie 2001, Vestergaard, C-59/00, EU:C:2001:654, punctul 22 și jurisprudența citată).
- 40 Având în vedere elementele care precedă, revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă, ținând seama de marja de apreciere de care dispune autoritatea contractantă pentru a stabili specificațiile tehnice potrivit cerințelor calitative în funcție de obiectul contractului în cauză, caracterul deosebit de detaliat al specificațiilor tehnice în discuție în litigiul principal nu conduce la favorizarea în mod indirect a unui ofertant.
- 41 De asemenea, este important ca gradul de detaliere a specificațiilor tehnice să respecte principiul proporționalității, ceea ce implică în special o analiză a aspectului dacă acest grad de detaliere este necesar în vederea realizării obiectivelor urmărite.
- 42 În aceste condiții, trebuie arătat că principiul proporționalității se aplică în mod special în domeniul sensibil al sănătății publice. Astfel, rezultă dintr-o jurisprudență constantă a Curții că, pentru aprecierea respectării de către un stat membru a principiului proporționalității în acest domeniu, trebuie să se țină seama de faptul că sănătatea și viața persoanelor ocupă primul loc între bunurile și interesele protejate de Tratatul FUE și că revine statelor membre sarcina de a decide cu privire la nivelul la care înțeleg să asigure protecția sănătății publice, precum și cu privire la modul în care acest

nivel trebuie atins. Întrucât nivelul menționat poate varia de la un stat membru la altul, este necesar să se recunoască statelor membre o marjă de apreciere (Hotărârea din 8 iunie 2017, Medisanus, C-296/15, EU:C:2017:431, punctul 82 și jurisprudența citată).

- 43 Trebuie de asemenea arătat în acest context că, după cum s-a amintit la punctul 11 din Recomandările Curții în atenția instanțelor naționale, referitoare la efectuarea trimiterilor preliminare (JO 2018, C 257, p. 1), deși, pentru a-și pronunța decizia, ia în mod necesar în considerare cadrul juridic și factual din litigiul principal, astfel cum a fost definit de instanța de trimitere în cererea sa de decizie preliminară, Curtea nu aplică ea însăși dreptul Uniunii în acest litigiu. Atunci când se pronunță asupra interpretării sau a validității dreptului Uniunii, Curtea încearcă să ofere un răspuns util pentru soluționarea litigiului principal, însă instanța de trimitere este cea căreia îi revine sarcina de a deduce consecințele concrete din răspunsul Curții. Pentru aceste motive, interpretarea oferită de Curte este exprimată în mod normal *in abstracto*.
- 44 În speță, revine instanței de trimitere, având în vedere elementele de interpretare prezentate mai sus, sarcina de a aprecia în mod concret conformitatea specificațiilor tehnice în discuție în litigiul principal cu principiile egalității de tratament și proporționalității.
- 45 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată că articolele 18 și 42 din Directiva 2014/24 trebuie interpretate în sensul că nu impun autorității contractante, la stabilirea specificațiilor tehnice ale unei cereri de ofertă având ca obiect achiziționarea de produse medicale, să acorde prevalență, de principiu, fie importanței caracteristicilor individuale ale aparatelor medicale, fie importanței rezultatului funcționării acestor aparate, ci impun ca specificațiile tehnice, în ansamblul lor, să respecte principiile egalității de tratament și proporționalității. Revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, în cauza cu care este sesizată, specificațiile tehnice în cauză corespund acestor cerințe.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 46 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a noua) declară:

Articolele 18 și 42 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE trebuie interpretate în sensul că nu impun autorității contractante, la stabilirea specificațiilor tehnice ale unei cereri de ofertă având ca obiect achiziționarea de produse medicale, să acorde prevalență, de principiu, fie importanței caracteristicilor individuale ale aparatelor medicale, fie importanței rezultatului funcționării acestor aparate, ci impun ca specificațiile tehnice, în ansamblul lor, să respecte principiile egalității de tratament și proporționalității. Revine instanței de trimitere sarcina de a aprecia dacă, în cauza cu care este sesizată, specificațiile tehnice în cauză corespund acestor cerințe.

Semnături